

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

МОНІТОРИНГ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

*Період моніторингу:
з 1 по 30 квітня 2025 року*

*Випуск № 89
Травень 2025*

Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.

Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності.....	4
Уряд затвердив нові правила перевірок митників на чесність.....	4
Внесені зміни до Положення про митні декларації.....	4
Відкрито новий тимчасовий міжнародний пункт пропуску на кордоні з Угорщиною «Велика Паладь – Надьгодош».....	5
Оновлено порядок надання митних авторизацій.....	5
Проекти нормативно-правових актів.....	6
Подано на ратифікацію зміни щодо впровадження оновлених правил походження в рамках Конвенції Пан-Євро-Мед	6
Пропонується звільнити від ввізного мита товари з США.....	6
Новини.....	7
Подання заявки на провадження митної брокерської діяльності.....	7

НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Уряд затвердив нові правила перевірок митників на чесність

Постанова Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2025 року № 366 «Про затвердження Порядку проведення психофізіологічного опитування посадових осіб митних органів та кандидатів на зайняття посад державної служби в митних органах із застосуванням поліграфа»

Уряд затвердив правила проведення психофізіологічного опитування з використанням поліграфа. Відтепер процедура проходить за чітко визначеним Порядком, що має зробити її більш прозорою, справедливою й такою, що поважає права людини.

Нові норми передбачають, що будь-яке проходження «детектора брехні» буде добровільним, а сам процес — контрольованим і професійним. Поліграфічне опитування дозволено проводити для працівників державних органів, правоохоронців та інших категорій, для яких потрібна особлива перевірка доброчесності.

Кожен, хто проходить опитування, має чітко знати свої права та розуміти, для чого збирається інформація. Персональні дані опитаних під особливою охороною, відповідно до чинного законодавства про їх захист.

Постановою також визначено, як саме мають готуватися фахівці, які проводять тестування, якими методами користуватися, як фіксувати результати і хто несе відповідальність за можливі порушення.

Хоча використання поліграфа досі викликає чимало дискусій у суспільстві, новий Порядок — це крок до цивілізованого застосування цієї практики в Україні.

Джерело: <https://surl.li/peffra>

Внесені зміни до Положення про митні декларації

Постанова Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2025 року № 411 «Про внесення змін до Положення про митні декларації»

Зазначеною постановою внесені зміни до Положення про митні декларації, які набрали чинності 19 квітня 2025 року. Ці зміни спрямовані на гармонізацію митного законодавства України з Митним кодексом Європейського Союзу.

Основні зміни

1. Впровадження митної декларації М-16: Громадянам надано можливість декларувати окремі товари шляхом подання митної декларації М-16 за формою, встановленою Кабінетом Міністрів України, у тому числі з використанням інформаційних технологій.
2. Обмеження на використання періодичних декларацій: періодичні митні декларації не дозволяється використовувати для експорту або реекспорту товарів у межах тарифних квот, які розподіляються за принципом «перший прийшов – перший обслуговується», передбаченим відповідними міжнародними договорами про вільну торгівлю.
3. Можливість внесення змін до декларацій. У разі, коли декларування здійснювалося непрямим митним представником, внесення змін або відкликання митної декларації може здійснюватися з дозволу митного органу за письмовим зверненням декларанта або утримувача митного режиму.
4. Уточнення термінів подання звітності. Декларант зобов'язаний до 15 числа місяця, що настає за кожним календарним місяцем переміщення товарів через митний кордон України за періодичною

НОРМАТИВНО - ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

митною декларацією, подати відповідні документи.

Скасування терміна «уповноважена особа»: у тексті Положення та в додатках до нього слова «або уповноважена ним особа» в усіх відмінках скасовано.

Ці зміни спрямовані на спрощення митних процедур, підвищення прозорості та ефективності митного оформлення, а також на адаптацію українського митного законодавства до стандартів Європейського Союзу.

Джерело: <https://surl.li/eaghww>

Відкрито новий тимчасовий міжнародний пункт пропуску на кордоні з Угорщиною - «Велика Паладь – Надьгодош»

Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2025 року № 397 «Про відкриття тимчасового міжнародного пункту пропуску через державний кордон «Велика Паладь – Надьгодош»

8 квітня поточного року офіційно розпочав свою роботу тимчасовий Пункт пропуску «Велика Паладь – Нодьгодош». Він забезпечуватиме пасажирський рух легкових транспортних засобів масою до 3,5 тонн, крім автобусів.

Пункт пропуску працюватиме з 7:00 до 18:00 год. за центральним європейським часом. Особливістю пункту пропуску є його модульна конструкція: завдяки цьому вдалося з мінімальними ресурсними витратами забезпечити повноцінну функціональність та швидке введення в експлуатацію.

Джерело: <https://surl.lu/zrftwp>

Оновлено порядок надання митних авторизацій

Постанова Кабінету Міністрів України № 454 від 15 квітня 2025 року «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 092»

Постанова вносить зміни до постанови № 1092 від 27 вересня 2022 року, яка регулює надання митних авторизацій відповідно до Митного кодексу України. Ці зміни мають технічний характер і спрямовані на імплементацію оновлених норм законодавства, наближаючи систему митних авторизацій до європейських стандартів.

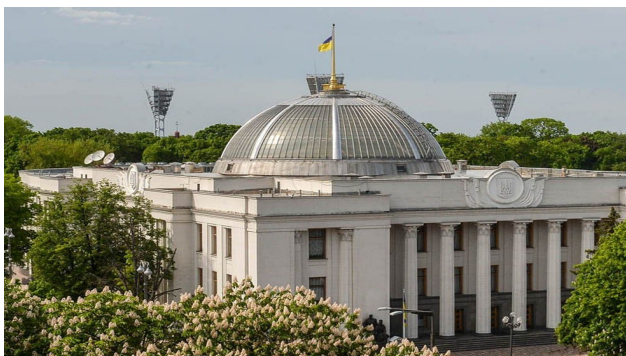
Ключові нововведення:

- оновлено форми заяв для отримання митних авторизацій, включаючи авторизації на використання загальної гарантії та експлуатацію складів тимчасового зберігання;
- внесено зміни до порядку проведення митними органами оцінки відповідності підприємств критеріям надання авторизацій;
- затверджено нові форми документів, необхідних для підтвердження відповідності підприємств вимогам митного кодексу України.

Ці зміни сприяють модернізації митної системи України та її гармонізації з митними процедурами Європейського Союзу.

Джерело: <https://surl.lu/iatxsb>

ПРОЕКТИ НОРМАТИВНО - ПРАВОВИХ АКТИВ

Подано на ратифікацію зміни щодо впровадження оновлених правил походження в рамках Конвенції Пан-Євро-Мед.

Проект Закону України реєстр. номер 0307 від 15 квітня 2025 року «Про ратифікацію Рішення № 2/2024 Спільного комітету Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження від 12 грудня 2024 року щодо внесення змін до Рішення № 1/2023 Спільного комітету з метою включення перехідних положень до змін до Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження, що застосовуються з 1 січня 2025 року»

Дата оприлюднення: 15 квітня 2025 року.

Ініціатор: Президент України.

Законопроект передбачає ратифікацію Рішення № 2/2024, ухваленого 12 грудня 2024 року Спільним комітетом Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження (далі – Конвенція). Це рішення вносить зміни до попереднього Рішення № 1/2023 з метою включення перехідних положень щодо впровадження оновлених правил походження, які набрали чинності з 1 січня 2025 року.

Основна мета – забезпечити плавний перехід до нових правил походження в торгівлі товарами між країнами-учасницями Конвенції. Це дозволить уникнути перешкод у торговельних потоках і розривів

у застосуванні діагональної кумуляції походження, що могли б виникнути через різні строки впровадження нових правил у різних країнах.

Конвенція встановлює єдині правила визначення походження товарів, які використовуються в угодах про вільну торгівлю між країнами-учасницями. Однією з ключових переваг є механізм діагональної кумуляції, що дозволяє включати сировину та компоненти з інших країн-учасниць до виробництва кінцевого продукту без втрати ним статусу походження. Це критично важливо для експорту товарів за преференційними митними ставками.

Прийняття цього закону дозволить Україні виконати свої міжнародні зобов'язання в межах Конвенції та забезпечити безперервність торговельного режиму з країнами ЄС та іншими учасниками.

1 травня 2025 року Верховна Рада України ратифікувала зазначений закон, який очікує на підпис Президента України.

Джерело: <https://surl.li/tosvoh>

Пропонується звільнити від ввізного мита товари з США

Проект Закону України реєстр. номер 13210 від 24 квітня 2025 року «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів походженням зі Сполучених Штатів Америки»

Дата оприлюднення: 24 квітня 2025 року.

Ініціатор: народний депутат України.

Проектом пропонується звільнити від справляння ввізним митом товари походженням із США. Автор аргументує необхідність ухвалення законопроекту економічними інтересами України з поглиблення відносин між Україною та США. Зокрема, у 2024 році Україна імпортувала зі США товарів на суму близько 3,5 млрд дол США.

Джерело: <https://surl.li/vioboe>

Подання заявки на провадження митної брокерської діяльності

Законом України від 22 серпня 2024 року № 3926-IX, який вніс зміни до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу, з 19 квітня 2025 року встановлено застосування авторизації на провадження митної брокерської діяльності.

Форму заяви на провадження митної брокерської діяльності, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 року № 1092 «Деякі питання реалізації положень Митного кодексу України» (зі змінами), розміщено на офіційному вебпорталі Державної митної служби України за посиланням - <https://customs.gov.ua/zaiavi-pro-nadannia-avtorizatsiyi?#>

Подати заяву можна в тому числі і в електронній формі через «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» («Система по роботі з рішеннями митних органів») - <https://cabinet.customs.gov.ua/>

Джерело: <https://surl.li/wvfgvn>

“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій з 2015 року в рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”, а також проекту “Підтримка громадської Ініціативи “За чесну та прозору митницю”, який реалізовувався за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попередніх і публікується в рамках діяльності Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. Публікація складається з трьох частин (за наявності відповідних матеріалів):

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України або запланованих змін, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі, зокрема міжнародної торгівлі, митних та навколомитних питань, і можуть безпосередньо впливати на суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо намагатися робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства. Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов’язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов’язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.